

„Low Air“ šokio teatro patirtis Lietuvos regione: tabu temos šiuolaikinių jaunuolių negąsdina

Auksiniu scenos kryžiumi už geriausią spektaklį vaikams ir jaunimui 2021 apdovanotas Low Air šokio spektaklis „me two / Savoj krūvoj” tęsia savo kelionę ne tik tarptautiniu mastu – birželį bus rodomas festivalyje „Westwind” Vokietijoje – bet ir nauju formatu.

Gegužės 7-8 dienomis Anykščiuose įvyko pirmosios „Savoj krūvoj metodo” edukacinės dirbtuvės. Spektaklio ir dirbtuvių idėjos autorė ir choreografė Airida Gudaitė, spektaklio atlikėjai ir Low Air šokio mokyklos mokiniai dvi dienas skyrė spektaklio kūrybinio proceso metu išgrynintų metodų perdavimui jaunuoliams iš Anykščių ir Troškūnų.

„Dar spektaklio kūrybos procese, kuris truko ne vienus metus, sukaupėme nemažai medžiagos. Kadangi daug darbo vyko nuotoliu, šokį tapo lengva dokumentuoti, užduotys, refleksijos, video medžiaga – viskas buvo užrašoma ir įrašoma. Taip gimė ir spektaklio dramaturgija, taip vis dar rengiu ir „Savos krūvos metodą“ – teatrinio judesio, judesio kalbos, kompozicijos, simbolių, žaidimų, kūrybinių užduočių, gatvės ir šiuolaikinio šokio technikos ir improvizacijos rinkinį, kuriame lygiavertiškai svarbi ir refleksijų, stebėjimo ir analizavimo dalis. Spektaklio kūrybos procese natūraliai susiformavo edukacinės priemonės, padėjusios atsirasti etiudams. Išskirtinumas tas, kad užduočių pateikimą ir formą iš dalies diktuoja pats jaunimas. Supratau, kad vienas kitam jaunuolis yra geriausias pavyzdys, mano tikslas – neužgožti, neprisiimti lyderio, vadovo pozicijos, o duoti įrankius žaisti „judesio virtuvėje”, nurodyti pradžios kryptį, pagelbėti, jeigu vienas ar kitas įrankis netinka ar žaidimas užsitęsė“, – dalijasi A. Gudaitė.

Visą savaitgalį dirbtuvių dalyviai praleido Anykščių kultūros centre, kur pasitelkę įvairius žaidimų, edukacinių praktikų, refleksijos metodus vienas kitą pažino, turėjo galimybę išsikalbėti ir palietė, kaip patys teigia, tabu temas: „Man yra labai *faina*, kad reikia kalbėti apie tabu temas, apie kurias dažnai nekalbam ir jaunimas labai bijo kalbėti apie jas. Aš esu toks žmogus, kuris nebijo kalbėti ir drąsinu kalbėti kitus. <...> Noriu, kad kiti paaugliai irgi kalbėtų apie jas laisviau“, – dirbtuvių metu dalijosi šešiolikos metų Smiltė.

Tuo tarpu šešiolikmetis Nedas teigė, kad „iš pradžių nebuvo malonu, bet kai kiti pradėjo kalbėti, pats atsivėriau, nes suprantu, kad kiti atskleidžia save ir galiu parodyti, koks pats esu“. Taip pat ir šešiolikos metų Julita antrino, jog jaučia bendrystę, kai kitas atsiskleidžia, tuomet „pačiam daug lengviau atsiskleisti jautriomis temomis ir kartais tai net paguodžia“. Septyniolikmetė dirbtuvių dalyvė Viltė džiaugėsi, jog jautėsi saugiai ir buvo sudarytos sąlygos kalbėti ne apie paviršutiniškus dalykus.

„Pirmosios dirbtuvės su Anykščių jaunuoliais tikrai pranoko lūkesčius. Visų pirma todėl, kad dauguma jaunuolių atėjo nuoširdžiai susidomėję dirbtuvėmis, nes daugelis jau buvo matę spektaklį. Mums labai pasisekė, nes visi buvo labai motyvuoti ir įsitraukiantys. Jaunuoliai dvi dienas po šešias valandas ieškojo ryšių vieni su kitais bei su savimi. Man tai pati didžiausia laimė – matyti, kad to ryšio reikia, sudaryti sąlygas tiems ryšiams vystytis, atsiverti. Neprisiimu psichologo vaidmens, nes neturiu tam kompetencijų, bet matau, kad jaunuolis jaunuoliui gali pagelbėti išsakyti. Paauglį prakalbinti yra tikras iššūkis ir aš buvau nustebusi, kaip jie drąsiai dalinosi, kad eiti pas psichologus nebegėda, kad saviziūdiškas mintis mažina atviras pokalbis ir kaip visas šias emocijas, stigmas, gėdą, baimę ir tylą simboline judesių kalba jie perkėlė į judesio formas, improvizaciją ir etiudus. Nežinau, ar tokiam atvirumui įtakos turėjo ir matytas spektaklis – išvysime kitose dirbtuvėse, nes projekto tiksluose ne vienas miestas. Taip pat tikimės grįžti ir pratęsti judesį kūne ir mintyse su pirmųjų dirbtuvių jaunuolių grupe, su kuria

susidraugavome, radome daug bendro ir tuo pačiu įkvepiančiai autentiško“ – apie ateities planus pasakoja A. Gudaitė.

Kitos edukacinės „Savoj krūvoj metodo“ dirbtuvės numatytos Visagine, o spektaklį Lietuvoje artimiausiu metu bus galima išvysti „Kaunas 2022“ programoje – Šiuolaikinio miesto festivalyje „Audra“ liepos 1 d. (M. Žilinsko dailės galerijoje Kaune).

Šias edukacines dirbtuves iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba.